

Finn Fagerbakk
Liv Grannes Veg 6
8658 Mosjøen

Saksb.: Espen Olaf Henriksen
e-post: fmnoehe@fylkesmannen.no
Tlf: 75531603
Vår ref: 2017/1813
Deres ref:
Vår dato: 28.03.2017
Deres dato: 07.03.2017
Arkivkode: 433.2

Tillatelse til utsetting av utenlandske treslag til juletreproduksjon - Finn Fagerbakk - 206/1 - Brønnøy

Vi viser til søknad av 7.3.2017 om tillatelse til utsetting av utenlandske treslag til juletreproduksjon. Vi viser også til telefonsamtale 30.3.2017. Vi gjør oppmerksom på at vårt vedtak kun gjelder forholdet til bestemmelsene i forskrift om utenlandske treslag. Hele det omsøkte arealet er registrert som dyrket og dyrkbar mark. Bruk av dyrket og dyrkbar mark til juletreproduksjon forutsetter at kommunen har gjort vedtak om omdisponering¹.

Vedtak

Finn Fagerbakk gis tillatelse til utsetting av 1300 fjelledelgran, 1300 sibiredelgran og 400 engelmansgran til juletreproduksjon på eiendom 206/1 i Brønnøy kommune, på område avmerket på kart vedlagt søknad. Tillatelsen er gitt med hjemmel i forskrift om utsetting av utenlandske treslag til skogbruksformål, jf. naturmangfoldloven § 30.

Vilkår til tillatelsen:

- Alle trær i juletrefeltet skal hogges før de setter frø (seinst 20 år etter utplanting, men før hvis arten setter frø tidligere). Fylkesmannen skal ha melding når dette er gjort (vis til sak 2017/1813).
- Om det likevel skulle spre seg utenlandske treslag ut fra juletrefeltet, så plikter søker å begrense spredningen. Spredning innen egen eiendom må fjernes av søker. Ved spredning til andre eiendommer må søker om mulig innhente grunneiers samtykke og deretter fjerne spredningen. Hvis eier av annen eiendom ikke tillater fjerning, må spredningen meldes til Fylkesmannen.
- Ved en eventuell overdragelse av eiendom må ny grunneier informeres om tillatelsen og vilkårene som er satt.
- Virksomheten/søker skal ha internkontroll (forskriftens § 10). Internkontroll er ordninger som sikrer at søker og eventuelt ansatte har kunnskap om reglene i forskriften, og rutiner som sikrer at forskrift og vilkår blir overholdt. Internkontroll skal vises til ansvarlig myndighet ved forespørsel.
- Dersom juletreproduksjonen på eiendommen blir avvirket, må trærne hogges.
- Utplantingen må være fullført innen 31.12.2021.

Fylkesmannen kan kontrollere at tiltaket er utført etter forutsetningene i tillatelsen (§ 11 i forskriften).

¹ Jordloven § 9 og Landbruksdepartementets rundskriv M-19/2000

Bakgrunn

Finn Fagerbakk har søkt om å plante 1300 fjelledelgran (*Abies lasiocarpa*), 1300 sibiredelgran (*A. lasiocarpa*) og 400 engelmannsgran (*Picea engelmannii*) på sin eiendom 206/1 i Brønnøy kommune.

Grunnlaget for avgjørelsen

Det følger av naturmangfoldlovens § 30 at utsetting av utenlandske treslag krever tillatelse fra ansvarlig myndighet, og at slik tillatelse ikke kan gis hvis det er grunn til å anta at utsettingen vil medføre vesentlige uheldige følger for det biologiske mangfold.

Forskrift om utsetting av utenlandske treslag til skogbruksformål ble fastsatt ved kgl. res. av 25.5.2012. Miljødirektoratet er ansvarlig myndighet etter forskriften. Myndighet til å behandle søknader og gi tillatelser etter forskriften har blitt delegert til Fylkesmannen.

Søknaden skal også vurderes etter prinsippene i naturmangfoldlovens §§ 8 til 12.

Begrunnelse

Forskrift om utsetting av utenlandske treslag til skogbruksformål skal hindre at planting av utenlandske treslag påvirker mangfoldet i naturen negativt. Fylkesmannen har derfor vurdert kjent kunnskap om treslagene og utplantingsområdets naturverdier fra Artsdatabanken, Naturbase og NIBIO (Norsk institutt for bioøkonomi, nettstedet Kilden). Vi har også vurdert om det kan forventes spredning av de omsøkte treslagene som kan gi uheldige følger for spesielle naturverdier (viktige naturtyper, verneområder eller forekomst av rødlistearter) utenfor selve juletefeltet.

Fjelledelgran er vurdert av Artsdatabanken som en art med *lav risiko* (LO) (Fremmede arter i Norge, 2012). Treslaget er en nord-amerikansk art som rundt 1900 ble innført til Vestlandet for tømmerproduksjon. I nyere tid har arten fått størst betydning i juletreproduksjon. Artsdatabanken oppgir at arten under norske forhold setter frø fra 30-40 års alder.

Sibiredelgran er vurdert av Artsdatabanken som en art med *potensielt høy risiko* (PH). Artens naturlige utbredelsesområde ligger i Russland, fra 40° østlig lengde og østover. Sibiredelgran ble først innført til Norge som prydtre ca. 1860, senere er arten også plantet for tømmerproduksjon på innlandet. Arten produserer mye frø, og spredningsevnen er meget god. Artsdatabanken skriver i sin vurdering at det er funnet noen få eksempler på forvillete planter, men at rekrutteringen av nye frøbærende trær er sterkt hemmet av hjortedyrbeiting.

Engelmannsgran er vurdert av Artsdatabanken som en art med *lav risiko* (LO). Treslaget er en nord-amerikansk art som har vært brukt i Norge fra ca. 1880-tallet til både virkeproduksjon, juletre dyrking og prydtre. Arten er skyggetålende, nøysom og hardfør. Det er påvist flere eksempler på spredning av engelmannsgran fra plantefelt i fjellskogbeltet.

Ifølge *Kunnskapsstatus for spredning og effekter av fremmede bartrær på biologisk mangfold* (DN-utredning 8-2012) kan bartrær under gitte betingelser spre seg flere kilometer fra mortreet. Fylkesmannen legger imidlertid vekt på at trær til juletreproduksjon skal hogges før de blir gamle nok til å sette frø. I juletefeltets nærområde (innenfor 1 km avstand) er det heller ikke registrert spesielle naturverdier (viktige naturtyper, verneområder eller forekomst av rødlistearter) som kan forventes å bli negativt påvirket av utsettingen.

Selve juletreffet (ca. 4 daa) ligger i en sørøst-vendt bakke nederst i en bekkedal. Berggrunnen under feltet består av glimmerskifer og glimmergneis dekket av uspesifiserte bekkeavsetninger. Mesteparten av feltet ligger på areal som er registrert som innmarksbeite, mens ca. 1 daa er registrert som fulldyrket mark. Innmarksbeite som ikke har vært gjødslet vil kunne bli klassifisert som den rødlistede naturtypen kulturmarkseng². Det er også mulig at feltet og omkringliggende areal kan oppfylle kravene til å bli registrert som naturbeitemark etter DN-håndbok 13. Mesteparten av feltet ligger imidlertid på utsiden av et gjerde og blir ifølge søker ikke beitet. I tillegg sprer det seg sitkagran inn i feltet fra nærliggende plantefelt. Det omsøkte juletreffet ligger altså på et areal der eventuelle kulturmarksverdier i liten grad ser ut til å bli ivarettatt. Tillatelse til å plante juletrær i feltet vil derfor ikke gi vesentlige uheldige følger for biologisk mangfold på utplantingsstedet.

For å hindre negative følger for naturen er det viktig å være føre var og sikre at treslaget ikke spres utenfor juletreffet. Det er derfor satt en del vilkår for tillatelsen. Gjennom vilkårene som settes for tillatelsen mener vi at risiko for spredning av treslaget vil være svært liten, slik at den samlede belastningen av utenlandske arter i området ikke vil øke.

Etter naturmangfoldloven (§ 11) er det tiltakshaver som må dekke kostnadene ved å hindre eller begrense skade på naturmangfoldet. Dette omfatter tilsyn og fjerning av trær som mot formodning skulle spre seg utenfor juletreffet, samt å hogge alle trærne før de kan sette frø.

Naturmangfoldloven krever også miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder (§ 12). Dette innebærer at plantingen må gjennomføres på en slik måte at naturen rundt ikke skades unødvendig.

Forutsatt at vilkårene følges mener vi at tiltaket gir liten eller ingen negativ effekt på naturmangfoldet, og vår samla vurdering er derfor at tiltaket kan tillates.

Saksopplysninger

Det kan klages på vedtaket innen 3 uker etter at brevet er mottatt, jf. forvaltningslovens regler. Klagen sendes til Fylkesmannen i Nordland og avgjøres av Miljødirektoratet hvis ikke Fylkesmannen selv omgjør eget vedtak.

Med hilsen

Christian Brun-Jenssen (e.f.)
seksjonsleder

Espen Olaf Henriksen
seniorrådgiver

Dette brevet er godkjent elektronisk og har derfor ikke underskrift.

Kopi til:
Brønnøy kommune Rådhuset 8905 Brønnøysund

² Kategori VU – sårbar – i Norsk rødliste for naturtyper